

Zorg in Beeld

Schoolondersteuningsprofiel
Esdal College Borger

2016-2017

Oktober 2016

INHOUD

1	SCHOOLGEGEVENS	3
2	INLEIDING	4
3	KORTE BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL EN LEERLINGPOPULATIE	5
3.1	Leerlingpopulatie	5
3.2	Voedingsgebied en instroom	5
3.3	Uitstroomgegevens	5
3.4	Aantal verwijzingen in de afgelopen drie jaar	6
4	ONDERWIJSAANBOD VAN DE SCHOOL	7
4.1	Visie.....	7
4.2	Uitgangspunten	7
4.3	Onderwijsaanbod.....	8
4.4	Stages.....	8
4.5	Pedagogisch klimaat	8
4.6	Participatie: ouders en leerlingen.....	9
4.7	Huisvesting en gebouw	9
5	ZORGSTRUCTUUR	10
5.1	Basiszorg	121
5.2	Basiskwaliteit	122
5.3	Planmatig werken	12
5.4	Ondersteuningsstructuur.....	13
5.5	Preventieve en licht curatieve interventies	14
5.6	Overzicht Basiszorg	124
6	EXTRA ONDERSTEUNING	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
6.1	Invulling breedtezorg binnen de school.....	197
6.2	Leerlingen met een indicatie speciaal onderwijs (rugzakje)	19
6.3	Leerlingen met extra ondersteuning	19
6.4	Invulling diepte zorg om de school	199
7	EXTERNE SAMENWERKING	211
8	EXPERTISE	22
8.1	Aanwezige expertise in de school.....	22
8.2	Scholing personeel	223
9	AMBITIE EN GRENZEN	24
9.1	Ambitie intern	24
9.2	Ambitie extern, Samenwerkingsverband Passend onderwijs.....	24

1 SCHOOLGEGEVENS

Naam school	Esdal College Borger
BRIN-nr	20LA07
Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband VO 22-02
Directeur	Henk Hogeveen
Adres	Hoofdstraat 56, 9531 AH BORGER
Telefoon	088 0009650
E-mail	Borger@esdalcollege.nl

Geraadpleegde documenten	<ul style="list-style-type: none"> – ondersteuningsprofiel samenwerkingsverband – Zorg in Beeld van het KPC
--------------------------	--

2 INLEIDING

Deontwikkeling
van passend

onderwijs en de invoering van de zorgplicht vraagt van scholen dat ze zich helder en transparant positioneren en aangeven welke ondersteuning zij kunnen bieden aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Maar ook waar zij hun grenzen trekken en op welk moment ze verwijzen naar andere onderwijsvormen. In de wetgeving Passend Onderwijs staat de verplichting dat elke school een schoolondersteuningsprofiel moet opstellen.

“Een schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.”

Het Esdal College Borger heeft ervoor gekozen om in dit schoolondersteuningsprofiel niet alleen de extra ondersteuning weer te geven, maar ook de basisondersteuning. De verwachting is dat op korte termijn het overeengekomen niveau van basisondersteuning in het samenwerkingsverband zal worden vastgesteld.

3 KORTE BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL EN LEERLINGPOPULATIE

Het Esdal College Borger is een locatie van het Esdal College, een openbare school voor voortgezet onderwijs. De school is gesitueerd in een landelijke omgeving.

De school biedt het volgende onderwijs aan:

vmbo basisberoepsgerichte leerweg;

vmbo kaderberoepsgerichte leerweg;

mavo;

havo onderbouw;

Leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg kunnen het diploma halen in de richting Dienstverlening & commercie. Dit is een intersectorale opleiding binnen de sectoren zorg en welzijn en economie. Dit jaar zijn we in klas 3 begonnen met de nieuwe leerweg Dienstverlening en Producten.

Leerlingen die de mavo volgen kunnen het diploma halen binnen alle vier de sectoren van het vmbo.

Leerlingen die doorstromen naar het havo dienen, na leerjaar twee, het onderwijs te vervolgen op de locatie Oosterstraat van het Esdal College of een andere school.

3.1 Leerlingpopulatie

De school heeft leerlingen in de leeftijd van 11-18 jaar. Het aantal leerlingen bedraagt momenteel 220, verdeeld over 10 klassen. De langetermijnprognose laat zien dat het aantal leerlingen de eerste jaren (tot 2017/2018) rond de 190 leerlingen zal zijn. Op de langere termijn wordt een geleidelijke daling van het aantal leerlingen naar 150 voorzien.

De leerlingen worden in leerjaar één toegelaten volgens het toelatingsbeleid van het Esdal College. In de hogere leerjaren beslist de toelatingscommissie van de , locatie, bestaande uit de decaan, de teamleider en de locatiedirecteur.

3.2 Voedingsgebied en instroom

De school heeft een breed voedingsgebied. De meeste leerlingen komen uit Borger, Ees en Buinen. Er komen ook leerlingen uit Nieuw-Buinen, Stadskanaal, Eerste – en Tweede Exloërmond, Drouwen, Drouwenerveen, Gasselternijveen, Exloo en Gasselte. De school vervult daarmee een echte streekfunctie.

3.3 Doorstroom- en uitstroomgegevens

De school streeft naar een goede determinatie, om doubleren te voorkomen. De uitstroom vindt hoofdzakelijk plaats naar het mbo. In het afgelopen jaar zijn 2 MAVO-leerlingen voor het examen gezakt.

Doorstroom en uitstroom 2015-2016

Leerjaar 1	Doorgestroomd naar
Klas 1A M/H 20 leerlingen	Klas 2A M/H 18 leerlingen
Klas 1B KB/BB 19 leerlingen	Klas 2B KB/BB 19 leerlingen

Leerjaar 2	doub	3m	3 kb	3 bb	3h	pro
Klas 2A 27 leerlingen		25			1	
Klas 2B 25 leerlingen		22	2			
Klas 2C 20						

2 leerlingen zijn naar een andere school gegaan.

Leerjaar 3	doub	4 m	4 kb	4 bb
Klas 3A 19 leerlingen	4	15		
Klas 3B 21 leerlingen		21		
Klas 3C 23	2		13	7

1 leerling is naar een andere school gegaan.

Leerjaar 4	doub	mbo	havo 3
Klas 4A 21 leerlingen	1	16	3
Klas 4B 28 leerlingen	1	25	1
Klas 4C 15 leerlingen	15		

In klas 4A is één leerling gedurende het schooljaar gestopt, omdat hij 18 jaar werd.

3.4 Aantal verwijzingen in het afgelopen jaar.

N.v.t

4 ONDERWIJSAANBOD VAN DE SCHOOL

4.1 Missie en visie

Missie

Het Esdal College:

- ondersteunt de leerlingen bij de ontwikkeling van al hun talenten. Samen met onze leerlingen werken wij op een uitdagende wijze aan het realiseren van hun talenten: intellectueel, artistiek, fysiek en sociaal/maatschappelijk.
- wil het hoogst haalbare uit de leerlingen halen, waarbij wij alle leerlingen extra uitdagingen bieden en zwakke leerlingen een vangnet van begeleiding;
- eist van zowel leerlingen als personeel prestaties op niveau;
- richt zich op een persoonlijke ontplooiing van de leerling in de context van het dragen van maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Visie

Het Esdal College wil:

- leerlingen activerende werkvormen bieden. Daartoe wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de ervaringen van de leerling zelf.
- dat de leerling leert door het ontwikkelen van kennis, inzicht, praktische en sociale vaardigheden.
- dat de leerling leert samenwerken met anderen in gevarieerde groepsgroottes, waarbij wij schakelen tussen klassikaal onderwijs en onderwijs op maat.
- dat de leerling hierbij gebruik maakt van moderne onderwijsprogramma's en media.
- dat de leerling meer leert dan alleen voor het behalen van het diploma noodzakelijk is.

4.2 Uitgangspunten

- Een school met een gevarieerd onderwijsaanbod.
- Een school met een uitstekende kwaliteit.
- Een school met een duidelijke structuur en respect voor elkaar
- Een school met een helder lesplan.
- Een school die kleinschalig is, met aandacht voor de leerling als uniek persoon en zijn verantwoordelijkheid naar anderen met korte lijnen naar de ouder(s)/verzorger(s)
- Een school met goede begeleiding bij het leren en bij de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Een school met veel buitenschoolse activiteiten.

4.3 Onderwijsaanbod

De school biedt het volgende onderwijs aan:

- vmbo basisberoepsgerichte leerweg;
- vmbo kaderberoepsgerichte leerweg;
- mavo;
- havo onderbouw;

Leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg kunnen het diploma halen in de richting Dienstverlening & Commercie Dit is een intersectorale opleiding binnen de sectoren zorg & welzijn en economie.

Leerlingen die de mavo volgen kunnen het diploma halen binnen alle vier de sectoren van het vmbo.

Leerlingen die doorstromen naar het havo dienen, na leerjaar twee, het onderwijs te vervolgen op de locatie Oosterstraat van het Esdal College of een andere school.

De school staat midden in de maatschappij en daarom vinden wij burgerschapsvorming van groot belang. De school organiseert daarom allerlei activiteiten. In de vakwerkplannen is omschreven wat de school op maatschappelijk gebied met de leerlingen doet.

4.4 Stages

De school kent drie vormen van stage:

- *Maatschappelijke stage in klas 2*
Doel: leveren van een bijdrage aan de maatschappij. Deze stage behelst 30 klokuren.
- *de oriënterende stage in klas 3*
doel: kennismaken met de bedrijfssector, oriënteren op interesses
- *de beroepsgerichte stage in klas 3 B/K*
doel: gericht op werken in het bedrijf of bedrijfssector, aansluitend bij de opleiding
- *de beroepsgerichte stage in klas 4 B/K*
doel: gericht op werken in het bedrijf of bedrijfssector, aansluitend bij de opleiding

4.5 Pedagogisch klimaat

De school hecht een groot belang aan een goed pedagogisch klimaat en is trots op het klimaat binnen de school. De basishouding naar de leerlingen wordt gekenmerkt door:

- respect en vertrouwen;
- het serieus nemen van het perspectief van de leerling;
- in de gesprekken met leerlingen open en vragend te zijn en daarbij spiegelend verhelderen zodat de leerling op eigen kracht tot inzicht of antwoorden kan komen;

- het bieden van emotionele steun;
- leerlingen als volwaardige gesprekspartners te zien en ook als zodanig te behandelen.

Leraren en leerlingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een plezierig klimaat op de school. Dit is beschreven in het locatie ABC voor het personeel en de schoolregels in het ABC voor leerlingen. De school hanteert een aantal protocollen, zoals beschreven in het veiligheidsplan.

In het kader van (sociale) veiligheid maakt de school gebruik van beveiligingscamera's rondom de school. Er is een goed contact met de buurt, waardoor de (sociale) veiligheid toeneemt.

4.6 Participatie: ouders en leerlingen

Leerlingen

De leerlingen zijn vertegenwoordigd in de leerlingenraad. Elke klas heeft een gekozen vertegenwoordiger. De raad komt maandelijks bij elkaar, onder begeleiding van een docent. Waar mogelijk worden ideeën vanuit de leerlingenraad gebruikt binnen school.

Ouders

De ouders zijn formeel georganiseerd in de (D)MR en de OR.

De school vindt het van belang om een goed contact met de ouders op te bouwen.

Met sommige ouders is bijvoorbeeld wekelijks kort contact (via telefoon/mail en dergelijke). Elke collega is in het bezit van de mailadressen van de ouders. Zo kan snel contact gelegd worden.

De ouderavonden aan het begin van het schooljaar worden goed bezocht.

Tweemaal per jaar vinden er ouderspreekavonden plaats, de zogenaamde 10-minutengesprekken.

4.7 Huisvesting en gebouw

De school is gevestigd in een relatief oud gebouw, in een landelijke omgeving. Naast de standaard leslokalen beschikt de school over een lokaal voor techniek/kunst en cultuur, een lokaal voor dienstverlening en producten, een lokaal voor natuur- en scheikunde, en een cockpit met 28 computers. Het gebouw is dringend aan vernieuwing toe.

5 ZORGSTRUCTUUR

Visie op passend onderwijs

Binnen de locatie Borger wordt een brede opvatting van het begrip 'zorg' gehanteerd: We bieden zorg aan alle leerlingen. Een leerling met een lwoo-indicatie heeft evenveel recht op onze speciale aandacht als een leerling die extra uitdaging nodig heeft op havo-niveau. De visie van het Esdal College locatie Borger op de zorg heeft de volgende uitgangspunten:

- *Begeleiding vindt plaats in contact tussen leerling en docent. Zorg/begeleiding vindt zoveel mogelijk plaats binnen de klas.*
- *Verantwoordelijkheden horen steeds zo laag mogelijk in de organisatie.*
- *Bij handelingsverlegenheid van docenten wordt ondersteuning geboden.*
- *Ouders worden direct betrokken bij de begeleiding voor hun zoon of dochter.*
- *Dossiers worden bijgehouden door mentoren en als volgsysteem gebruikt.*

De school maakt geen gebruik van de indeling basis- breedte- en dieptezorg. Men hanteert de indeling in vier begeleidingsniveaus. In onderstaand schema een overzicht in vergelijking met basis-, breedte- en dieptezorg.

Zorg in Beeld	Niveaus van zorg
Basiszorg	Gericht op het handelen van de docent Expertise die de school in huis heeft Begeleidingsniveau 1 Begeleidingsniveau 2
Breedtezorg	Expertise die de school in huis heeft Bekostigd met externe financiering Leerling blijft op school ingeschreven Begeleidingsniveau 3
Dieptezorg	Verwijzing of indicatie nodig Verantwoordelijkheid voor de leerling wordt overgedragen Begeleidingsniveau 4

Begeleiding en zorg

De mentor is voor de leerlingen het eerste aanspreekpunt en deze wordt ondersteund door de teamleider. De verantwoordelijkheden van de betrokkenen binnen de zorg staan hieronder vermeld:

- Ouders wordt verzocht medewerking te verlenen aan de school, daar waar het het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak betreft en alle relevante informatie door te geven. Ouders ondertekenen plannen van aanpak.
- Leerlingen komen hun afspraken na en er wordt een positieve houding richting de school verwacht.
- Docenten zijn begeleiders. Voor de klas wordt zorg op maat geleverd en wordt uitvoering gegeven aan individuele plannen van aanpak. Docenten zijn verantwoordelijk voor de communicatie richting mentor en leerling en voeren plannen van aanpak uit. Docenten zijn zelf in eerste instantie verantwoordelijk voor hun professionaliteit.
- Mentoren verzamelen informatie van docenten en verzorgen de communicatie tussen school en ouders. Ze zijn het aanspreekpunt voor leerlingen. Mentoren kennen hun leerlingen en hun dossiers. Mentoren hebben een signalerende functie. In hun rol van docent ook een begeleidende rol. Mentoren houden dossiers bij en zijn eigenaar en schrijver van plannen van aanpak.
- De teamleider is verantwoordelijk voor onderwijskundige zaken. Zij is verantwoordelijk voor de professionalisering van het docententeam, onder verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur. Waar de mentor de spil is in leerlingenzorg is de teamleider samen met de locatiedirecteur de spil in docentenzorg.
- De zorgcoördinator houdt bij voor wie welke zorg waar nodig is. Zij coördineert de zaken rondom het ZAT. Haar rol is spin in het web wat betreft zorgzaken. Zij brengt externe partijen binnen de school en onderhoudt communicatie. Zij verleent hulp in het eerste stadium.
- Externe specialisten: Zij ondersteunen docenten in hun rol van begeleider.
- Directeur: Faciliteert en ondersteunt alle betrokkenen bij de begeleiding en zorg.

5.1 Basiszorg

In het landelijk referentiekader wordt de basisondersteuning in vier onderdelen uitgesplitst, te weten:

- 1 Basiskwaliteit
- 2 Planmatig werken
- 3 Ondersteuningsstructuur
- 4 Preventieve en lichte curatieve interventies

Elk samenwerkingsverband heeft de verplichting om afspraken te maken met de besturen en scholen over een eenduidig geformuleerd niveau van basisondersteuning. Inmiddels is er een inventarisatie van de deelnemende VO-scholen gemaakt en heeft het SWV een concept ondersteuningsplan opgesteld.

5.2 Basiskwaliteit

Uit het meest recente rapport van de Inspectie van het Onderwijs d.d. 31 maart 2016 blijkt dat de inspectie aan de school het basisarrangement heeft toegekend. In het schooljaar 2015-2016 stonden alle indicatoren op groen.

In het kader van kwaliteitszorg werkt het gehele Esdal College met een cyclische kwaliteitsagenda. Met dit plan wil de school handhaving en verbetering van de kwaliteit bewaren. De kwaliteitsagenda is planmatig uitgewerkt volgens de PDCA-cyclus.

5.3 Planmatig werken

In overleg met de leerling en diens ouders/verzorgers bepaalt de mentor, in samenspraak met de zorgcoördinator, op basis van de startgegevens vanuit het dossier van de basisschool en de warme overdracht het voorlopig ontwikkelingsperspectief. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de sterke kanten van de leerling. Tevens wordt gekeken of er sprake is van belemmeringen die het ontwikkelingsperspectief in de weg staan. Daar waar nodig wordt samen met de leerling het Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) gemaakt en dit wordt ook met ouders besproken. De zorgcoördinator en de onderwijsassistente evalueren 1 x per zes weken de leerlingen die door de onderwijsassistente worden begeleid. De mentor voert regelmatig met de leerling een coachingsgesprek gericht op het OPP. N.a.v. de gesprekken en de evaluaties vindt een eventuele aanpassing van het plan plaats.

Een dagdeel per week komt er een ambulant begeleider van het OPDC om de leerlingen van het OPDC en de leerlingen met een arrangement te begeleiden. Ook leerlingen zonder arrangement, die vastlopen, kunnen tijdelijk gebruik maken van deze begeleider.

Daarnaast wordt de zorgcoördinator een dagdeel ondersteund door een begeleider van het Expertisecentrum van het SWV, bij het formuleren en aanvragen van arrangementen, het observeren van leerlingen met zorgproblematiek, het meedenken over strategieën enzovoort.

In de klas wordt gewerkt met groepsplannen waarin voor alle leerlingen de belangrijkste aandachtspunten staan aangegeven.

Volgen van de ontwikkeling van leerlingen

Bij het volgen van de (leer)ontwikkelingen van de leerlingen wordt gebruik gemaakt van diverse instrumenten/methoden. Hieronder een beknopt overzicht.

Inhoud/systeem	Gegevens
Cognitief functioneren AVO-vakken	<ul style="list-style-type: none"> – Methodegebonden toetsen – Leerling/Groepsbespreking – CITO taal- en rekentoetsen – Vragenlijst signalering dyslexie
Sociaal-Emotioneel functioneren*	<ul style="list-style-type: none"> – Vragenlijst signalering dyslexie (dictee) – Sociale vaardigheidstraining – Faalangstraining – MRT – Leerling/groepsbespreking – Schoolvragenlijst in leerjaar 2
Praktisch functioneren	<ul style="list-style-type: none"> – Toetsing praktische vaardigheden – Werkhouding
Magister	<ul style="list-style-type: none"> – Digitaal leerlingvolgsysteem

5.4 Ondersteuningsstructuur

Op het Esdal College Borger is de ondersteuning aan leerlingen geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De mentor is de spil van de leerlingbegeleiding. Hij/zij is de coach die de leerling begeleidt tijdens zijn/haar schoolloopbaan. De mentor is verantwoordelijk voor het bewaken van: de leerresultaten, de psychosociale begeleiding en houdingsaspecten. De mentor voert, waar nodig, een coachgesprek. De mentor is bovendien de contactpersoon voor de ouder(s)/verzorger(s).

De vorderingen van de leerlingen worden in cyclische leerlingbesprekingen en rapportbesprekingen besproken. De mentor maakt een verslag van zijn/haar klas. Belangrijke informatie wordt altijd verwerkt in het leerlingvolgsysteem. Mocht een leerling meer ondersteuning behoeven dan de mentor zelf kan bieden of regelen, dan meldt de mentor de leerling met bijbehorende hulpvraag aan bij de zorgcoördinator. Zij ontwikkelt, samen met het team, een strategie om de leerling doeltreffend te ondersteunen. Deze strategie wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Wanneer de leerling dit wenst, kan hij/zij zich altijd wenden tot een vertrouwenscontactpersoon.

Zorgadviesteam

Als blijkt dat de problemen van een leerling de grenzen van de school en geboden begeleiding via het team overschrijden, dan wordt de leerling door de zorgcoördinator ingebracht bij het zorgadviesteam (één keer per zes weken) waarin ook externe partners deelnemen. De teamleider is de voorzitter van het zorgadviesteam. Daarnaast bestaat het zorgadviesteam uit uit jeugdarts, leerplichtambtenaar en jeugdagente, schoolmaatschappelijk werkster, ambulante begeleider OPDC en eventueel op afroep andere betrokkenen. Ook de acties

vanuit het zorgadviesteam worden vastgelegd in begeleidingsverslagen en notulen in Magister en worden van daaruit teruggekoppeld naar betrokkenen.

5.5 Preventieve en licht curatieve interventies

De school biedt op verschillende manieren ondersteuning aan leerlingen. Op deze school kunnen de volgende preventieve en licht curatieve interventies worden ingezet. Zie onderstaand overzicht.

Interventies	
Coachingsgesprekken	Met iedere leerling door de mentor.
Dyslexie begeleiding	Voor dyslexiebegeleiding wordt, tijdens het maken van toetsen, gebruik gemaakt van het programma Kurzweil. Een enkele, zwaar dyslectische, leerling werkt tijdens de lessen met Kurzweil. Dit is afhankelijk van de capaciteit van het aantal laptops. Voor zwaar dyslectische leerlingen in leerjaar 1 kan i.p.v. een Chromebook een laptop aangeschaft worden. Daarnaast kunnen we voor de dyslectische leerlingen luistercd's aanvragen van de lesmethodes.
Ambulante begeleiding	Het geven van individuele ambulante begeleiding bij diverse leer- en gedragsproblemen (bijvoorbeeld inzicht bevorderen in eigen gedrag, gedragsregulering, faalangstreductie, sociale vaardigheidstraining).
Sociale vaardigheidstraining	Iedere dag door alle medewerkers; daarnaast mogelijk wanneer er een groepje leerlingen is die daarvoor in aanmerking komt. Incidenteel organiseert de gemeente Borger Odoorn dit.
Remedial Teaching	MRT
Onderwijsassistent	Leerlingen met LWOO worden of individueel of in kleine groepjes begeleid door een onderwijsassistent. Daarvoor worden de leerlingen uit de reguliere lessen gehaald.
Ondersteunende gesprekken met leerlingen door schoolmaatschappelijk werk (wordt extern ingehuurd)	De gesprekken met leerlingen gaan vaak over de thuissituatie. Tevens verzorgt de maatschappelijk werkster opvoedingsondersteuning.

5.6 Overzicht basiszorg

Groepsniveau

Binnen de basiszorg vallen begeleidingsniveaus 1 en 2 van de locatie Borger:

Basiszorg Niveau 1:

De meeste leerlingen van onze school hebben, buiten een goede lessituatie om, geen extra begeleiding nodig. De docenten geven les en houden via het leerlingvolgsysteem nauwkeurig de voortgang van de leerling bij. De mentor heeft aan deze informatie en zijn (dossier) kennis en individuele gesprekken met de leerling voldoende om de ouders tijdens de ouderavond op de hoogte te houden van de voortgang van de leerling. Deze leerlingen worden niet uitgebreid besproken tijdens leerlingenbesprekingen. De mentor houdt het dossier bij.

Basiszorg Niveau 2:

Voor een klein deel van de leerlingen geldt dat een team van docenten in staat is om een plan van aanpak te schrijven en uit te voeren. Tijdens de leerlingenbespreking wordt een plan van aanpak afgesproken. Eventueel in samenspraak met een interne specialist. Tijdens de eerste ouderavond bespreekt de mentor dit plan van aanpak met de ouders en laat hen dit ondertekenen. De mentor houdt het dossier bij.

Voor een enkele leerling geldt dat een team van docenten niet in staat is een plan van aanpak te bedenken, maar wel in staat is dit plan van aanpak uit te voeren. Hier gaat het bijvoorbeeld om leerlingen met een arrangement. Voor het schrijven van een individueel plan van aanpak is overleg nodig tussen mentor en zorgspecialisten. Het plan van aanpak wordt uitgevoerd door alle docenten. Daar waar handelingsverlegenheid optreedt, is de teamleider verantwoordelijk dat de juiste ondersteuning geboden wordt. (coaching, lesobservatie, scholing op maat enz). Ouders worden vanaf de eerste dag betrokken en ondertekenen het plan van aanpak. De mentor houdt het dossier bij.

Dyslexie

In leerjaar 1 vindt er een reguliere screening van alle leerlingen plaats. In een zeer uitzonderlijk geval kan een individuele leerling op aanvraag van de leerlingenbespreking via de zorgcoördinator door een remedial teacher getest worden. De ondersteuning vindt plaats door een docent, die voor dyslexie taakuren heeft.

De locatie heeft computers (28 stuks) maar er zijn slechts 5 Kurzweil-netwerklenties en 3 usb licenties voor alle dyslectische leerlingen. De zorgcoördinator en de dyslexiecoördinator bepalen in overleg welke leerlingen van Kurzweil gebruik kunnen maken. Kurzweil wordt vooral ingezet bij het maken van proefwerken bij leerlingen die hebben aangegeven daar gebruik van te willen maken.

Rekenbeleid

Rekenen staat voor alle leerjaren op de tabel.

Van de docenten die een vak geven waar rekenkundige onderdelen aan de orde zijn wordt verwacht dat zij aandacht aan het rekenen besteden wanneer dat nodig blijkt te zijn.

Taalbeleid

De locatie besteedt gestructureerd aandacht aan taal. Elk leerjaar heeft één uur taal in de week.

Basiszorg in schema

Basiszorg
Mentor
Team (vakdocenten)
(Extra zorg in groepsverband)
Begeleidingslessen (taal- en rekenen)
Zorgcoördinator
Sociale vaardigheidstraining (uit eigen middelen)
Faalangst Reductie Trainer (uit eigen middelen)
Motorische begeleidingslessen (uit eigen middelen)
Schoolmaatschappelijk werk
Dyslexie ondersteuning (onderwijsassistent)
RT (na schooltijd taakuren)
Vertrouwens(contact)personen (uit eigen middelen)

Schoolniveau

De begeleidingscyclus binnen de (basis)zorg op schoolniveau bestaat uit een vijftal stappen:

Stap 1: De mentor is verantwoordelijk voor zijn leerlingen. Hij kent het dossier en zorgt voor de communicatie van afspraken naar collega's. De mentor is, samen met de teamleider, verantwoordelijk voor de eventuele verwijzing naar een ander zorgniveau.

Stap 2: Collega's nemen kennis van de afspraken en voeren die uit. Oude afspraken blijven van kracht.

Stap3: De teamleider, als spil van de docentenzorg, brengt de handelingsverlegenheid in beeld en organiseert ondersteuning (officieel in combinatie met de zorgcoördinator, dit is echter dezelfde collega).

Stap 4: De leerlingenbespreking zorgt voor een plan van aanpak op zorgniveau 2. (basiszorg aan subgroep e/o individuele leerling). De leerlingenbespreking kan doorverwijzen naar een hoger zorgniveau. Afspraken uit de bespreking zijn voor alle docenten bindend.

Stap 5: Leerlingen op zorgniveau 3 (breedtezorg) worden besproken met (interne) specialisten, de mentor en de teamleider. Dit gesprek kan in principe altijd plaatsvinden.

Aantallen tot 06-2016	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6	totaal	%
Totaal leerlingen	39	72	63	64	--	--	238	100
SMW	6	8	5	4				
Sova-training								
Faalangstreductietraining								
Hulp bij dyslexie	15	8	5	5				
Examenvrees training								
Onderwijsassistent	12	5	3	3				
Totaal basiszorg:								

6 EXTRA ONDERSTEUNING

In het referentiekader passend onderwijs staat dat de extra ondersteuning uit zogenaamde arrangementen bestaat, waarin op vijf dimensies wordt beschreven welke ondersteuning de leerling nodig heeft. Die vijf dimensies zijn:

- aandacht en tijd;
- deskundigheid;
- samenwerking met externe partners;
- extra materialen en hulpmiddelen;
- aanpassingen in het gebouw.

6.1 Invulling breedtezorg binnen de school

De zorgcoördinator coördineert alle breedtezorg, signaleert problemen en zorgt voor de interne en externe communicatie.

LWOO leerlingen worden begeleid binnen de lesstructuur en daarnaast door de onderwijsassistente. Tevens is een ambulante begeleider van het OPDC beschikbaar voor één dagdeel per week. Zij zal individuele leerlingen gaan begeleiden. In overleg met haar wordt er een vast begeleidingsschema opgesteld. Wanneer het nodig blijkt te zijn, zullen collega's nog worden ingezet bij de extra begeleiding. De breedtezorg bestaat uit de volgende voorzieningen:

<i>Breedtezorg</i>
Iwoo
Schoolmaatschappelijk werk Sedna / Andes
Jeugdarts GGD
GGZ Drenthe
Jeugdzorg Drenthe / Yorneo
Accare (psychiatrische problematiek)
VNN (verslavingszorg)
Leerplichtambtenaar
Wijkagent
Jeugd en Gezin
Tussenvoorziening OPDC
Ambulant begeleider cluster 1-4
Preventief Ambulant Begeleider van het OPDC
Sociale teams

Groepsniveau

Vanuit stap 5 van de begeleidingscyclus worden leerlingen op zorgniveau 3 (breedtezorg) besproken met (interne) specialisten, de mentor en de teamleider. Dit gesprek kan in principe altijd plaatsvinden.

Breedtezorg aanbod en gebruik

Aantallen tot 06-2016	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6	totaal	%
Totaal leerlingen	39	72	63	64	--	--	238	100
Iwoo	10	10	6	5			31	13
Regionaal zorgbudget								
Schoolmaatschappelijk werk Sedna / Andes								
Jeugdarts GGD								
GGZ Drenthe								
Jeugdzorg Drenthe / Yorneo								
Accare (psychiatrische problematiek)								
PAB OPDC	3	2	2	5				
VNN (verslavingszorg)				1			1	
Leerplichtambtenaar								
Wijkagent								
Jeugd en Gezin								
REC 1 AB LGF								
REC 2 AB LGF	1						1	0,4
REC 3 AB LGF			1	1			2	0,8
RENN4 AB LGF	1	3	1	3			8	3,4
OPDC PAB	3	3	2	5				
OPDC Rebound								
Totaal breedtezorg								

Schoolniveau

ZAT

Leerlingen voor wie de docenten binnen de basiszorg (zorgniveaus 1 en 2) niet in staat zijn een handelingsplan te schrijven of uit te voeren, worden doorverwezen naar het ZAT. Het gaat hier om leerlingen met ernstige problemen. Deze problemen worden in het ZAT besproken. De uitkomst van deze bespreking is tweeledig: ten eerste wordt er een duidelijk handelingsadvies afgegeven waaraan docenten zich moeten en kunnen houden; ten tweede wordt externe hulp ingeschakeld. Ouders worden van tevoren geïnformeerd over het feit dat hun kind wordt besproken. Zij kunnen schriftelijk aangeven of ze bezwaar hebben. Ouders geven hun goedkeuring aan het plan van aanpak. Het dossier voor verwijzing naar een externe instantie of een school met een speciale setting wordt opgemaakt door de mentor en besproken met de zorgcoördinator.

SWV

De locatie Borger is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Zuid-Oost Drenthe. De zorgcoördinator neemt deel aan de vergaderingen en scholingen die georganiseerd worden door het samenwerkingsverband

Overleg IB-groep Esdal-breed

Binnen het Esdal College is er vier keer per jaar een bijeenkomst van de zorgcoördinatoren/intern begeleiders van elke locatie. Hierin worden punten besproken die van belang zijn voor de zorg op het gehele Esdal College. Er wordt hier met elkaar afgestemd hoe zorg op de andere locaties plaats vindt. Belangrijke ontwikkelingen m.b.t. de zorg voor leerlingen wordt hier ook besproken. Er worden discussies gevoerd en oplossingen bedacht.

6.2 Leerlingen met een indicatie speciaal onderwijs

Extra ondersteuning wordt per definitie gegeven aan leerlingen met een indicatie voor het speciaal onderwijs (arrangement C4.2). De school zet heel gericht het schooldeel in van het arrangement. De extra ondersteuning is een arrangement op maat. Per leerling wordt bekeken wat deze op didactisch of sociaal-emotioneel gebied aan ondersteuning nodig heeft. De hulp kan dan bestaan uit extra RT buiten, liefst binnen de klas bij taal of rekenen, extra begeleiding bij praktijkvakken of orthopedagogische begeleiding, individueel of in groepsverband (bijvoorbeeld extra SOVA). Ook kan het zijn dat er aangepaste leermiddelen moeten worden aangeschaft. Voor sommige leerlingen is extra onderwijssteuning niet voldoende en wordt tevens jeugdhulp ingeschakeld. De ambulante begeleider wordt voornamelijk vraaggestuurd ingezet. Indien nodig of wenselijk kan deze geraadpleegd worden door school. Voor deze leerlingen wordt een OPP opgesteld.

6.3 Leerlingen met extra ondersteuning

Op school zijn tevens leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, maar geen indicatie hebben voor het speciaal onderwijs. In de praktijk zijn dit leerlingen met een LWOO-indicatie. De extra ondersteuning wordt toegewezen door de PCL+. Zoals hierboven aangegeven, geldt voor deze leerlingen een arrangement op maat. De leerlingen worden individueel, of in kleine groepjes begeleid door de onderwijsassistent. Voor leerlingen in leerjaar 1 zijn in het schooljaar 2015-2016 LWOO gelden ook ingezet om kleinere klassen te formeren.

6.4 Invulling dieptezorg om de school

De dieptezorg betreft niveau 4 van de begeleiding op de locatie Borger. Dit niveau wordt bereikt indien de school ernstig in handelingsverlegenheid is. Ouders zijn vanaf de eerste dag bij het proces betrokken en verwijzing naar een andere school is geen probleem voor hen. Alle mogelijkheden zijn uitgeput en het dossier is sluitend.

Het Esdal College locatie Borger heeft de volgende dieptezorgvoorzieningen in de regio:

Netwerk dieptezorg

Huidige dieptezorg
VSO Cluster 1
VSO Cluster 2
VSO Cluster 3
VSO Cluster 4
ROC (AKA)
GGZ (bv opname zorginstelling)
Praktijkonderwijs / de Atlas

Aantallen tot 06-2016	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Klas 5	Klas 6	totaal	%
Totaal leerlingen	39	72	63	64	--	--	238	100
VSO Cluster 1								
VSO Cluster 2								
VSO Cluster 3								
VSO Cluster 4								
ROC (AKA)								
GGZ (bv opname zorginstelling)								
OPDC	1	2						
Praktijkonderwijs								
Totaal dieptezorg:								

7 EXTERNE SAMENWERKING

De school werkt met een groot aantal ketenpartners samen als het gaat om de begeleiding en ondersteuning van leerlingen. De externe partners staan weergegeven in onderstaand overzicht.

Ketenpartners	
Landelijk	Diverse belangenverenigingen rond leerlingen met een bepaald syndroom of beperking. CG-Raad: Chronisch zieken en Gehandicapten Raad
Provinciaal	Accare, GGZ
	VNN, Verslavingszorg Noord-Nederland
	Jeugdzorg Drenthe
	Yorneo
	GGD
Regionaal	Samenwerkingsverband VO
	Cluster 1
	Cluster 2 (AB-dienst)
	Trianthaschool, Cluster 3-zmlk-school
	De Atlas, cluster 4 (AB-dienst)
	Tussenvoorziening OPDC
	BJZ Bureau Jeugdzorg
	MBO zoals Drenthecollege en AOC Terra
Gemeentelijk	SMW
	MEE
	Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
	UWV
	RMC
	VSV (Vroeg tijdig School Verlaters)
	Reïntegratiebedrijven
	Werkgeversorganisaties
	Gemeente Emmen
	Leerplicht
	Politie
	Wijkagent
	Schoolarts
	Sociaal cultureel werk (SKW)
Wijk/buurt	Bibliotheek

8 EXPERTISE

8.1 Aanwezige expertise in de school

De locatie Borger tracht aandacht te hebben voor individuele leerlingen, oog voor verschillen. Er is sprake van een steeds grotere mate van professionaliteit in de school. Het OP heeft diverse cursussen gevolgd, waarbij aandacht is geschonken aan leerlingen met dyslexie en leerlingen met een stoornis in het autismespectrum.

Doordat een redelijk percentage aan zorgleerlingen de school bezoekt, is er, gaandeweg werkend met deze leerlingen, bij het personeel steeds meer expertise ontstaan.

Functionarissen	Taken
locatiecoaches	<ul style="list-style-type: none"> – Begeleiden/coachen van docenten bij het lesgeven en begeleiden van leerlingen door onder andere observaties in de klas. – Coördineren van activiteiten in het kader van onderwijsvernieuwing (zoals nieuwe methoden, leermiddelen en werkvormen). – Leveren van bijdragen aan de beleidsontwikkeling (zoals het mede opzetten en invoeren van het LVS).
OPDC	<ul style="list-style-type: none"> – Verrichten van pedagogisch-didactisch onderzoek, dyslexieonderzoek, intelligentieonderzoek. – Verrichten van psychodiagnostisch onderzoek (sociaal-emotioneel functioneren, gedrag). – Informeren en adviseren van docenten bij orthopedagogische of ortho-didactische problemen. – Ondersteunen van de mentor bij het opstellen van het Individueel Ontwikkelingsplan met SMART-doelen en het bespreken en bijstellen ervan. – Voeren van adviesgesprekken met ouders/verzorgers. – Verwijzen en begeleiden van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte naar externe instellingen voor hulpverlening en het onderhouden van contacten hiermee. – Verzorgen van specifieke groepstrainingen, zoals sociale vaardigheidstraining.
Zorgcoördinator	<ul style="list-style-type: none"> – Coördineren van de leerlingenzorg (onder andere coördineren van het ZAT). – Coördineren van de aanname van nieuwe leerlingen (doet onder andere de intakegesprekken). – Leveren van een bijdrage aan beleidsontwikkeling en de kwaliteit van de leerlingenzorg en het bewaken van de consistente uitvoering van dit beleid. – Overleg voeren over en het begeleiden van leerlingen met een arrangement.

Maatschappelijk werkster (extern)	<ul style="list-style-type: none"> – Ondersteuningsgesprekken met leerlingen, Het geven van opvoedingsondersteuning. – Het verlenen van praktische hulp bij het indienen van aanvragen. – Het begeleiden/aanmelden van jongeren naar/bij andere instanties voor onderwijs of hulpverlening.
-----------------------------------	--

8.2 Scholing personeel

De belangrijkste scholing vindt plaats d.m.v. “learning on the job”. Jaarlijks wordt er een bescheiden aantal leerlingen met een zorgvraag aangenomen. Elke leerling heeft weer zijn eigen problematiek en dat vergt een individuele benadering. Mentoren overleggen met de zorgcoördinator over het plan van aanpak. Om de zes weken vindt er een leerlingbespreking met het team plaats, waar afstemming over de aanpak wordt besproken.

In de toekomst zal de locatie regelmatig herhalingscholingen aanbieden, mede afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen.

9 AMBITIE EN GRENZEN

9.1 Ambitie intern

Er is een grote ambitie om de leerling die toegelaten is tot deze school tot het einde van de schoolloopbaan goed onderwijs te bieden. Deze ambitie wordt ook ingegeven door de feitelijke situatie dat er voor een aantal leerlingen soms geen goed ander onderwijsalternatief is. De school is al heel flexibel. Als het nodig is, worden de schoolregels voor een individuele leerling functioneel aangepast en wordt in een contract expliciet afgesproken aan welke regel(s) de leerling zich moet houden. De docenten zijn creatief en flexibel, zoeken altijd naar wat wel kan.

Er worden keuzes gemaakt voor haalbare alternatieven in een onderwijsconcept passend bij de locatie Borger. Het is de kunst de diversiteit aan onderwijsbehoeften te kunnen managen in de klas met 'dezelfde handen' aangezien er structureel weinig middelen in te zetten zijn. Er liggen zeker kansen gezien de hoge score bij de docenten bij professionaliseringsbehoefte op het gebied van reflecteren en ontwikkelen alsmede het pedagogisch en didactisch handelen.

9.2 Ambitie extern, Samenwerkingsverband Passend onderwijs

De school is bereid om leerlingen met een zorgvraag toe te laten. Daarnaast worden er leerlingen in eerste instantie op het OPDC geplaatst, die later, na maximaal 2 jaar, in Borger instromen. De school wil laten zien dat zij aan alle leerlingen goed onderwijs biedt en dat zij in staat is om leerlingen met een bredere zorgvraag adequaat te ondersteunen.

De school is bereid om, eventueel samen met de partners binnen het samenwerkingsverband, verdere scholing van het personeel te initiëren.

9.3 Grenzen

Er is een kleine categorie leerlingen met een cluster 4-indicatie die tevens ernstige gedragsproblemen vertoont. Deze leerlingen doen een groot beroep op de vaardigheden en expertise van de leraren en op het acceptatievermogen van de klas. In de afgelopen jaren is geconstateerd dat de school voor sommige van deze leerlingen geen passend onderwijsaanbod heeft. Enerzijds heeft dit te maken met de groepsgrootte en de daarbij behorende organisatorische problemen. Anderzijds vormt een groter aantal leerlingen met ernstige (externaliserende) gedragsproblemen een bedreiging voor het huidige pedagogische klimaat van de school, waar juist andere leerlingen wel bij varen. De grenzen worden dus duidelijk bepaald door het aantal zorgleerlingen binnen een klas in samenspraak met de zwaarte van de zorgbehoefte van een individuele leerling. Naast de beheersbaarheid is de veiligheid voor leerlingen en personeel het uitgangspunt.

De school wil niet de uitstraling van een zorgschool hebben. Ouders van

leerlingen met een zorgvraag kiezen vaak wel voor een kleine school als de onze. Daarbij kunnen we in een bepaald spanningsveld geraken.

De locatie is er niet op ingericht en het personeel is niet geschoold om structureel leerlingen met een medisch probleem te ondersteunen en hen daarin te begeleiden.